

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
 V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
 Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 272.

Ljubljani, v petek 27. novembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. novembra.

Finančno ministerstvo.

Dva dni in pol je zgubila zbornica za pretresanje Plenerjevega predloga ter je mogla še le danes nadaljevati obravnavo o proračunu finančnega ministerstva. Prvi govornik je bil slovenski poslanec Pfeifer, ki je v prvem delu zavračal odgovor ministrov na njegovo interpelacijo gledé odmerjevanja prihodninskega davka. V drugem delu je priporočal, da naj vlada že sedaj skrbi za potrebne pripomočke, s katerimi se bo mogla določiti prava žitna cena, ko bo treba pregledovati čisti dohodek zemljišč za novo določitev zemljiškega davka, ki se ima od l. 1896. naprej odmeriti za novih petnajst let. Tudi drugi govorniki so razpravljali večidel kmetijske razmere, samo Neuwirth se je spuščal tudi v splošne finančne razmere in priporočal, da bi morda ne bilo napačno električno razsvetljavo proglasiti kot državni monopol.

Sekcijski načelnik Böhm je odgovarjal Pfeiferju, da je vlada izbrala dotične može kot strokovnjake, ker so uživali zaupanje dotičnih občin, ki so jih izbrale za svoje občinske zastopnike. Ali Pfeifer mu je odgovarjal v dejanskem poravku in podarjal, da jih občine več niso volile v občinski zastop, odkar se je zvedelo njih protipostavno ravnanje.

Po predlogu poslanca Abrahamoviča se med razpravo finančnega ministerstva reši tudi predlog gledé znižanja zamudnih obresti po zastalih davkih.

Narodna ravnopravnost.

Levičarji so zaradi večrajšnjega propada močno poparjeni, ker vidijo, da so vsled zadnjih dogodkov od zaželene večine še bolj oddaljeni kakor prej. O Plenerju se je danes govorilo, da se mu je mini-

sterski sedež vsled zadnje blamaže za par let zopet izpodmaknil. Zdaj ugibajo njih voditelji, kako bi vnovič utrdili svoje dvomljivo stanje. Ker hočejo na vsak način priti do veljave, so celo pripravljene v narodnem oziru popustiti svojo dosedanjo nestrpljivost in želé, da bi se predložil poseben zakon, ki bi narodom zagotavljal ravnopravnost v šoli in uradih.

Dr. Menger je zagotavljal našim poslancem, da bi tri četrtinke levičarjev glasovale za tak zakon, samo da bi bilo že konec vednih narodnih preprirov. Bomo videli, če ostanejo mož-beseda, kadar pride prilika reči zadnjo besedo. Ali bojimo se, da bodo levičarji posnemali vzgled trdovratnega Faraona, ki je bil v nesreči pripravljen ustrezati zahtevi Mojzesovi, ki je pa v odločilnem trenutku zopet umikal, dokler ga zadnja najhujša kazen ni zadela.

Današnja seja je trajala do polu petih popoldne. Prihodnja seja bo jutri ob 1. uri popoldne.

Odkod — kako — kam?

VIII.

Narodni humbug.

Koliko naprednjakov slovenskih je stopilo in še prestopa v sovražni tabor — radi kruha, ker tam obilneje lomijo kruh, tam se cedi poturicam med in mleko, pri nas pa moramo piti pelin. Koliko mladičev iz vašega tabora kriči pri kupi vina slavo Slovanom, prisega zvestobo domovini in se huđuje nad mračnjaki slovenskimi, nad brezdomovinci, ako sliši le eno neslovensko besedo, pol ure potem pa strastni Germanki ali Lahonki prisega, da ni Slovenec, da sovraži slovanski rod ter se roti, da niti ne zna slovenskega jezika. Zveže jih zakon in v družini onega naprednega Slovenca se ne sliši niti besedica slovenski. Soproga, otroci in on sam: vse lomi švabščino in kleveta slovenskemu rodu. In zakaj tako?

„Ako sem Slovenec, ne pridem naprej!“ čujemo odgovor. Tožna nam majka! Takih poturic in uskokov je bilo v Slovencih vedno dosti in jih bode gotovo i v prihodnje, in vsi so liberalnega duha, iz vašega tabora.

Slušajmo, kako poje nekdo z Dunaja:

„Kaj mi mar je domovina,

Kaj mi slava mar in čast?

Ti si moja domovina,

Ti si moja sladka last!“

Ali ga čujete? Ga li opravičuje „licentia poetica“? V mojih očeh ne; menim, da tudi v očeh drugih zvestih ne. Kdor se toliko spozabi, če tudi en hip, da radi pogleda Evine hčere tako zakroži, tisti ni vreden našega zaupanja, tisti je vse prej nego rodoljub. Naj poje še tako o domovini, naj uči še v tako lepih spisih domoljubja — jaz mu ne verujem. Opomin, katerega je on dal „mladini“, jaz vračam njemu:

„Kar misliš v srečo, to v dejanju kaži,

Ne sebi, drugim se nikar ne laži!“

Takih Ezavovih potomcev v „Narodovi“ stranki ni premalo! Kdo je torej brezdomovinec?

Tej žalostni prikazni pa se ni čuditi, ker nemškutarstvo in slovenski liberalizem sta najtesneje zvezana. Klanjata se istim načelom, le jezik jih formalno loči. Da torej slovenski liberalcec postane nemškutar, treba le jezik premeniti. To pa seveda ni posebno težko. Odtod torej toliko poturic in Judežev med Slovenci! Po pravici pravi Bleiweis: „Menda so posebno Slovani in vzlasti mi Slovenci prestali že toliko štacijonov križeve poti in tudi Judežev že imeli toliko, da res živo hrepenijo po pravici in miru! A še nas čakajo hude borbe.“ Da, miru nam je treba Slovincem in edinosti, kakor ribi vode! A vse kaže, da ta vihar, katerega so zatrosili naši kratkovidni mladiči, ne bo se še kmalu polegel. Staroslovenci bijejo sedaj dvojni boj: zoper tujce, ki nam hoté vzeti narodnost in z njo indirektno vero, ter zoper doma-

LISTEK.

Družba sv. Mohorja v ljubljanski škofiji leta 1891.

Kranjski udje Mohorjeve družbe sicer še nimajo v rokah letošnjih knjig, vendar jim že četrtič podam zanimivo statistiko za leto 1891, da se prepričajo, kako veselo se je zopet letos pomnožila sploh in po posameznih duhovnijah v odstotkih.

Nadnormalno število imajo:

St.	Fare	1891	1890
1	Bevke	20.1	19.6
2	Boh. Bela	12.4	11.4
3	Goriče	11.3	12.9
4	Tunjice	11.3	11.1
5	Dovje	9.3	8.5
6	Dražgoše	9.3	8.2
7	Sostro	9.1	8.2
8	Št. Gotard	8.8	6.9
9	Čemšenik	8.2	6.5
10	Dobráva pri Kropi	8.2	5.2
11	Kokra	8.0	7.9
12	Rova	8.0	7.2
13	Poljane	8.0	6.4
14	Gorje	7.9	7.5
15	Breznica	7.8	6.0
16	Jesenice	7.8	7.2
17	Koprivnik	7.8	6.1

St.	Fare	1891	1890
18	Motnik	7.7	7.8
19	Poddraga	7.5	6.8
20	Rudolfovo	7.5	7.2
21	Češnjice	7.4	7.8
22	Zaplana	7.4	7.6
23	Križi pri Trziču	7.3	7.0
24	Vesovo	7.3	7.4
25	Goričica	7.0	7.0
26	Št. Jošt pri Kranju	7.0	5.6
27	Mavčiče	6.9	5.9
28	Polje	6.8	6.2
29	Zásep	6.7	6.2
30	Lesce	6.6	5.4
31	Rudnik	6.6	6.6
32	Svibno	6.6	5.4
33	Šturje	6.6	6.4
34	Šmartno pri Kranju	6.5	6.1
35	Sela na Dolenjskem	6.4	4.6
36	Babno Polje	6.3	0.0
37	Ježica	6.3	6.4
38	Boh. Bistrica	6.2	6.2
39	Čatež pri Trebnjem	6.1	5.8
40	Godovič	6.1	6.1
41	Sv. Gregor	6.0	6.3
42	Kranjska Gora	6.0	5.9
43	Sorica	6.0	4.5
44	Bukovšica	5.9	5.8
45	Dol pri Ljubljani	5.9	5.2
46	Trata	5.8	5.0
47	Sv. Katarina	5.7	4.3
48	Kranj	5.7	4.7
49	Peče	5.7	6.2
50	Soteska	5.7	11.1
51	Železniki	5.7	4.6
52	Idrija	5.5	5.0
53	Krško	5.5	4.5
54	Rateče pri Loki	5.5	4.6
55	Zapoge	5.5	4.3
56	Ledine	5.4	5.7
57	Sv. Lenart	5.4	5.4
58	Štanga	5.4	5.6
59	Zavrac	5.4	4.0
60	Št. Jurij p. Kumu	5.3	3.7
61	Sv. Ožbalt	5.3	5.3
62	Preska	5.3	4.6
63	Radovljica	5.3	4.1
64	Vojsko	5.3	6.0
65	Grad	5.2	4.3
66	Horjul	5.2	6.3
67	Kamnik	5.2	4.9
68	Lipoglav	5.2	4.6
69	Smlednik	5.2	5.1
70	Škofja Loka	5.2	5.0
71	Blagovica	5.1	4.4
72	Leše	5.1	2.8
73	Postojina	5.1	4.0
74	Šmartno pri Smarni Gori	5.1	4.6
75	Višnja Gora	5.1	5.0
76	Vranja Peč	5.1	4.4
77	Vrhnika	5.1	4.6
78	Žaljna	5.1	6.9
79	Besnica	5.0	4.0
80	Černuče	5.0	4.9
81	Javorje pri Litiji	5.0	4.8

ine, ki nas hoté oropati vere in ž njo indirektno narodnosti.

Kdor čita liberalna glasila slovenska, bodisi „Slovenski Narod“ ali „Brus“ ali „Slovenski Svet“ ali „Edinost“ ali „Ljubljanski Zvon“ ali kar si bodi iz te šare, uvideti mora, da s takimi ljudmi sprava ni mogoča. Kaj delajo imenovani politični časniki, znano je do dobra. A da je „Zvon“ ta prepričeval, da je leposlovje, to je neodpušljivo. Tudi to je znamenje časa, da „prvi“ — tako se rad naziva — slovenski leposlovni list na prvem mestu vsake številke prinaša tako cigansko-nesramen nestvor, ki mrevari ono, kar je narodu najdražje — vero. Da, daleč ste že zagazili, silno daleč! Tu se kažete v vsej svoji golosti. In potem pridite še kedaj na dan s tisto lažjo: „Slovensko leposlovje je sedaj še vse brez strupa!“ Umesten naslov nestvoru — „4000!“ Da, 4000 let bode ta gnjusoba pričala o kulturi slovenskih naprednjakov. Leposlovje je nekaterim nekaj svetega, in zato bi rekel, da je to „gnjusoba razdejanja na svetem mestu“. Zljubilo se vam je nazivati „Dom in Svet“ „nedolžno limonado“. Naj bo! A vaša „limonada“ nikakor ni „nedolžna“, temveč polna strupa; kdor nima prav trdnega želodca, naj je ne okusi. „Zvon“ bi se moral zdaj prekrstiti v „Boben“ z znanim liberalnim geslom: „Le bobnajmo, bomo že kaj pribobnali!“ Ne zadostujejo vam več ona glasila, tudi leposlovje ste poklicali na pomoč. Gospôda, to je že zadnje! „Brus“ nas marljivo brusi, „Narod“ nas kleplje, „Boben“ pa nas klesti godrnjaje:

„Rom pom pom,
Če te nisem, pa te bom!“

Torej le bobnajte! „Vsaka reč le jeden čas trpi“, pravi potrpežljivi kranjski kmet. Tudi boben dobi luknjo, ako se tako udriha po njem. Veliko srečo, junaški tambor!

Priznati mora vsakdo, kdor kaj misli, da s takimi ljudmi pravi Slovenec ne more in ne sme bratovščine sklepati. Pokazali so že večkrat dejansko, da njim ni za dokaze, njim je le za — škandal, kar je trdil že stari Bleiweis. (Prihodnji slovenski zgodovinar bo pisal lahko v svoji obširni „zgodovini slovenskega naroda“ tudi obširno poglavje „o zgodovini slovenskega škandala“. Liberalna glasila mu bodo nudila čez mero snovi.)

Ti ljudje se ne boré za koristi in blagor slovenskega naroda, temveč le za — lastni dobiček, lastno slavo in hvalo. Zato mnogi prodajo svoje „absolutno Slovenstvo“ za par grošev — Judeževih. Nedoslednost, breztaktnost, brezozirnost, laž, hinavstvo, to je njih orožje, s tem hočejo prodreti in se vsiliti na prvaško stolico. To je znak tih mladih junakov; za „prvaštvo“ se bijejo celó med seboj ter drug drugemu mečejo polena pod noge.

Slavni Palacky se je izjavil o Mladočehih: „Naj bo v božjem imenu! Brž, ko bodo ti gospodje (Mladočehi) narod naš osrečili, za Boga, tisti hip, še danes grem rad in z veseljem v zemljo.“ Oče Bleiweis je dostavil tej izjavi z ozirom na Mladoslovence: „Te besede sivega očaka češkega so

gotovo vredne, da odmevajo po vseh slovanskih deželah, zlasti po vsem Slovenskem.“ Prvaštvo „mladih“ pa blagor ljudstva je „eo ipso contradictio in adiecto“!

Bleiweis pravi „Narodu“ gledé na prvaštvo: „Narodu našemu so tisti možje rodoljubi v prvi vrsti, do katerih on po njihovih delih in po svojem prepričanju zaupanje ima, ne pa do tistih, — zapomnite si dobro! — ki se po lestvicah časnikarskih napenjajo do prvaštva. Narod naš sam dela prvake, a njihóe drug!“ In anonymni pisatelj knjige „Časnikarstvo in naši časniki“ (ponatis iz „Slovenskega Naroda“), o katerem nikdo ne more trditi, da je pristaš konservativne stranke, piše: „Prvaki naj ne prvačijo preveč, da mi težaki ne opešamo, ali se vsaj ne naveličamo vašega golega prvačenja. Kdor v borbi za narodni obstanek živi le ob tuji slavi, kdor živi le odlastne in najete hvale, ta ni naše gore list, tega izmed prvakov porinemo v kot. Sinoči je mladi moj prijatelj v Čitalnici živo naslikal pravega prvaka, ta naj bode podoben prvaku izmed rajnih prvakov, umrlemu Janezu Bleiweisu. Resnica kolje v oči; a rojak, dobro si jim povedal!“

Torej Bleiweis je bil prvi prvak! Od njega se učite, njega posnemajte, vi, ki hočete po vsej sili v Slovencih zvonec nositi!

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. novembra.

Notranje dežele.

Delegacije. Včeraj je ogerska delegacija imela skupno sejo. Poročevalec o budgetu vnanjih zadev je prebral svoje poročilo. V njem je pred vsem konstatoval, da ne more povedati, bode li mir ali vojna. Mnoge vlasti ne zmatrajo sedanje evropsko državno stanje za definitivno in bi je rade premenile. To se že vidi iz tega, da hité z oboroževanjem. Naravno je pa, da se tudi one velevlasti, ki bi rade ohranile sedanje stanje, morajo oboroževati. Sedanji položaj ni baš nevaren, ali daje vendar povod raznim skrbém. Sicer pa zgodovina kaže, da se večkrat niso uresničile želje in težnje raznih narodov, naj so se še tako zúje navduševali. Nazori so se premenili in spoznali so, da ideje, za katere so se navduševali, niso take važnosti. Ravno tako je mogoče, da se tudi sedaj brez vojne premené sedanje težnje, tembolj, ker bi vojna sedaj bila strašna in se je zatorej vsi bojé. Naša država je zadovoljna s sedanjim pravnim stanjem in se bode, če pride do vojne, pridružila onim, ki bodo branili sedanje pravno stanje. — Grofu Aponyi-ju se dozdeva, da ministerstvo vnanjih stvari kaže premalo odločnosti, posebno gledé na bolgarske zadeve. Doseči bi se bili mogli od turške vlade ugodnejši vspehi. Govornik je omenjal glada v Rusiji in zatrdil, da Ogrri odkritosrčno pomilujejo zaradi tega Ruse, če tudi ruska politika se morda ne strinja s politiko naše države. Veselo znamenje se njemu zdí, da raste zaupnost mej zavezniki, slabo znamenje je pa rusko-francosko približanje, nadaljevanje oboroževanja v

Rusiji in pa zmedene razmere v Bolgariji. Tisza se popolnoma vjema s poročevalcem in odobrava vladno politiko. Poročevalec je pa zagovarjal Kalnokyjevo politiko proti Aponyi-ju in dokazoval, da je baš v bolgarskih zadevah bila uspešna.

Plenerjev predlog. Glavno glasilo nemško-židovskih liberalcev se huduje, da je desnica preprečila, da ni iz roke Plenerjeve prebivalstvo dobilo dokaza dobrohotne davčne politike. Ta jeza levičarjev je pač neopravičena. Če je levičarjem res toliko za male obrtnike, še vedno jim lahko pomagajo. Skrbé naj v odseku, da Pattajev predlog dobi večino. S tem seveda bi bogatim tovarnarjem naložili malo večji breme. Za nadomestilo bi se itak morale skrbeti, če se hoče obrtnikom trajno pomagati, in gotovo je umestnejše, če se breme povekša bogatinom, nego bi se revnim stanovom. Naj levičarji stvar še tako zavijajo, v resnici pa vse njihovo delovanje meri le na to, da bi se židovskim bogatinom davek ne povekšal.

Staročehi. Po deželi neso zadovoljni, da je eksekutivni odbor staročeske stranke sklenil pripočeti shodu zaupnikov, da naj staročeski poslanci še obdržé mandate. Staročeski volilci sami so za to, da poslanci odložé mandate, in sicer iz dveh vzrokov. Pri volitvi v odsek deželnega kulturnega sveta so Mladočehi popolnoma prezrili Staročeha. Ker se tako poganjajo za vsa mesta, naj se jim prepusti tudi odgovornost v deželnem zboru. Taaffeju na ljubo pa tudi ne kaže Staročehom biti v deželnem zboru, ker se vlada nič na-nje ne ozira. Ko ni bil dr. Rieger nič opravil na Dunaju, poslali so Staročehi tja dvornega svetnika dr. Rando, da se pogaja z vlado in Plenerjem, pa tudi on ni nič opravil. Odgovorili so mu, da staročeska stranka ima premalo zaupanja pri narodu, da bi se moglo z njo pogajati.

Mladočehi dosedaj nemajo svojih zaslug, zato si pa hočejo prilastiti zasluge družih. Tako „Nár. Listy“ resno trdijo, da za probujenje Slovanov na Moravskem in v Sleziji imajo Mladočehi največ zaslug. V resnici pa se do zadnjega časa Mladočehi za Moravsko in Slezijo neso dosti brigali. Le Staročehi hodili so v Sleziji od občine do občine in narod vzbujevali. Lahko se je potem košatiti, ko so glavno delo storili drugi. Staročehom se godi ravno tako, kakor duhovščini na Kranjskem. Poprej so narod probudili, potem jih pa hočejo odrinuti drugi, ki so v najhujših časih roke križem držali ali pa bili v nemškem taboru.

Vnanje države.

Francija. V torek je bila v Parizu pred apelnim sodiščem obravnava proti Gouthe-Soulardu, nadškofu v Aixu, ker je nadškof v dveh pismih razžalil ministerstvo bogočastja in nauka. Kakor je znano, tičeta se ti pismi znanih dogodkov v Rimu in pa ministrove okrožnice do škofov, da naj ovirajo romanje v Rim. Nadškof je odločno oporekal, da bi bil hotel ministra žaliti. On še nikdar ni nikogar razžalil, niti velikega, niti malega. V pismu je on izrekal res grajo, ki je pa bila opravičena. Spregovoriti je on moral zaradi dogodkov v Rimu in pa zaradi tega, ker je vlada rušila konkordat, izgnala kongregacije in sedaj semeniščnike sili v vojake. Naglašal je, da katoliki želé mir, ne zametavajo nobene državne oblike, obešajo se pa tudi nobeni ne, protestujejo pa proti republikancem in monarhistom, če hočejo ovirati cerkev v njenem božjem poslanstvu. Njegovo pismo je bilo francosko in škofovsko. Vero je branil kot škof, patrijotizem kot Francoz. Generalni prokurator Quesnay de Beaurepaire je dokazoval nadškofovo krivdo. Njegov govor je pa bil tako malo stvaren, da še neki velik židovski list priznava, da je govoril le skozi okno. Dobro je pa zatočenca zagovarjal odvetnik iz Aixu. Baissard, ki je omenil, da je nadškof branil načela, ki so podlaga državi. Stvar je važna, če tudi se hoče pravi pomen te pravde prikriti. V Rimu so razžalili Francoze, vlada se pa smehlja tistim, ki so, če ne izvali, pa vsaj trpeli zasmehovanje Francije. Ko vlada ni hotela ničesa storiti, oglašil se je mož, ki je po svoji starosti in častni preteklosti to storiti smel in zaklical vam: „Ponižali ste Francijo!“ Če je vlada razžaljena, zakaj pa vlada ni spravila stvari pred porotnike. Upala se ni in zaradi tega prišla je stvar pred sodnike, na katere, misli vlada, da se sme zanášati. Sodišče je potem nadškofa obsodilo, da plača 3000 frankov globe in stroške obravnave. Velika množica je nadškofu naukušeno klicala „Vive“, ko je ostavil sodišče.

Brazilijska. General Peixoto je izdal manifest, s katerim se obnovi zakonito stanje, razveljavi razpust kongresa, odpravi obsedno stanje ter kongres skliče na 18. dan decembra. — Duarte Pereira je imenovan učnim ministrom in bode začasno vodil tudi pravosodje. — Mej vojno in mornarico opazuje se pa nekda že nova nezadovoljnost in bati se je bajé že novih nemirov.

Japan. Drugo zasedanje japonskega parlamenta se je v nedeljo, dné 22. t. m., otvorilo v Nagasakiju. Letos se bode parlament pred vsem posvetoval o podržavljenju železnic.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. novembra.

(Presvetla cesarica Elizabeta), ki sedaj biva v Kairu v Egiptu, je dné 14. t. m., kakor poročá

St.	Fare	1891	1890	St.	Fare	1891	1890
82	Ljubljana	5.0	3.8	115	Št. Urška Gora	4.4	4.2
83	Sela pri Kamniku	5.0	5.6	116	Črni Vrh pri Idriji	4.3	4.4
84	Stara Loka	5.0	6.5	117	Holmec	4.3	4.5
85	Št. Vid pri Ljubljani	5.0	4.9	118	Nova Oselica	4.3	4.2
86	Sv. Lorenc	4.9	4.8	119	Janče	4.2	3.5
87	Lučine	4.9	5.4	120	Javorje pri Loki	4.2	4.8
88	Spodnja Idrija	4.9	4.6	121	Št. Jošt pri Polhovem Gradcu	4.2	4.0
89	Ubeljsko	4.9	2.8	122	Ribnica	4.2	3.4
90	Črni Vrh pri Polhovem Gradcu	4.8	3.4	123	Studeneč	4.2	3.7
91	Dobovec	4.8	4.4	124	Tržič	4.2	4.4
92	Orehek	4.8	3.7	125	Trebnje	4.2	4.1
93	Dobernič	4.7	4.5	126	Turjak	4.2	4.8
94	Kovor	4.7	4.3	127	Št. Vid pri Zatičini	4.2	4.1
95	Lašiče	4.7	4.5	128	Goče	4.1	4.1
96	Srednja Vas.	4.7	3.2	129	Koroška Bela	4.1	3.8
97	Vipava	4.7	5.4	130	Planina pri Cirknici	4.1	3.8
98	Ajdovica	4.6	3.6	131	Sora	4.1	3.8
99	Begunje na Notranjskem	4.6	4.5	132	Bloke	4.0	4.0
100	Kamna Gorica	4.6	4.5	133	Kolovrat	4.0	2.4
101	Begunje na Gorenjskem	4.5	4.5	134	Komenda	4.0	3.9
102	Dóbrova	4.5	4.5	135	Preddvor	4.0	3.7
103	Hotederšica	4.5	4.1	136	Škocijan pri Turjaku	4.0	4.1
104	Št. Lambert	4.5	4.5	137	Vodice	4.0	4.4
105	Mošnje	4.5	2.9	138	Črnomelj	3.9	2.5
106	Ovsišče	4.5	3.5	139	Slavina	3.9	2.5
107	Podkraj	4.5	3.6	140	Spodnji Tuhinj	3.9	3.3
108	Podlipa	4.5	2.0	141	Studeneč	3.9	3.4
109	Selca	4.5	4.1	142	Adlešiči	3.8	3.6
110	Žiri	4.5	4.3	143	Dob	3.8	3.8
111	Lozice	4.4	?	144	Osilnica	3.8	4.2
112	Mekinje	4.4	4.6	145	Podbrezje	3.8	4.1
113	Predoslje	4.4	4.1	146	Prežganje	3.8	3.6
114	Trstenik	4.4	3.8				

(Konec sledi.)

apostolski misijonar za srednjo Afriko Geyer, obiskala tamošajo misijonsko hišo in priproste stanovanja zamorske naselbine. Male zamorske sirote, katerim je cesarica položila roko na glavo, gotovo niso slutile, da je to avstrijska cesarica, pod katero varstvom je misijonska postaja.

(Konservativno obrtno društvo) v Ljubljani ima v nedeljo, 29. novembra t. l., dopoldne ob polu 11. uri v gostilničnih prostorih hiše katoliških rokodelskih pomočnikov tretji redni shod. Dnevni red: 1. Spomenica na vis. deželni odbor kranjski gledé odprave del v prisilni delalnici, ki škodujejo malemu obrtu. 2. Resolucija na vis. državni zbor, da se vpelje postava za praznovanje nedelj in praznikov. K temu zborovanju vabi vse svoje čl. gg. ude najljudneje

ODBOR.

(Glas iz med občinstva.) Piše se nam: Tu v mestu imamo „Eislaufverein“. To ime kaže, da so mu patroni Nemci, dasiravno šteje med svojimi člani tudi več Slovencev. Prav, mi nočemo Nemcem kratiti veselja, a vprašati pa moramo merodajne slovenske kroge, ali bi ne kazalo osnovati slovensko drsalno društvo? Dalje še nekaj! V našem mestu, ki hoče biti središče slovensko, imajo mnogi trgovci in gostilničarji izključno le nemške napise. Tujec, ki pride v naše mesto in ne pozna razmer, misli, da je Ljubljana nemška. In edino nemške napise imajo celo gospodje, ki so znani kot dobri narodnjaki. Vprašamo: Čemu to? Ali zaradi lepšega? Toliko kričimo o zatiranju naše narodnosti, a sami niti tega ne storimo, kar nam je vsak dan mogoče za male troške. Tudi nekateri drugi gospodje, ki hočejo veljati kot prvaki, imajo na vratni nemške napise. Prav bi bilo, da bi se kdo potrudil po mestu in kakor-koli objavil imena takih narodnjakov, ki se sramujejo svoje narodnosti.

(Nekdanja cukrarnica) na Poljanskem nasipu ob Ljubljani je sedaj prazna, ker so se brambovci preselili v novo vojašnico. Dr. Pongrac, lastnik cukrarnice, namerava to velikansko poslopje predelati in napraviti v njem mnogo malih stanovanj za revnejše prebivalstvo.

(Železnica Celje-Velenje.) Štajerski deželni odbor je prosil trgovsko ministerstvo, naj se podaljša obrok za zgrajenje železnice Celje-Velenje do konca leta. Železnica utegne biti slovesno otvorjena dne 27. decembra.

(Porotne obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču se prično prihodnji ponedeljek, in sicer dne 30. t. m. Jakob Črne, hudodelstvo uboja; Marija Soršek, hudodelstvo detomora; dne 1. decembra Anton Bežek, hudodelstvo tatvine; Alojzij Grošel, hudodelstvo požiga; dne 2. decembra Alojzij Knafelje, hudodelstvo uboja; Marija Blatnik, hudodelstvo umora.

(V Celju) je mestni odbor za 500 gld. odstopil prostora za tri grede na katoliškem grobišču tamošnji evangeliško-cerkveni občini, in dovolil, da sme tam pokopati tudi zunaj mesta umrle sovornike. Ako bi se pa dosedanje pokopališče zaprlo, v tem slučaju bo se na novem grobišču za evangelike odločilo toliko prostora, kolikor ga je preostalo praznega na starem.

(V Gradcu) dne 6. t. m. ni umrl nihče. Takšen slučaj se redkokatero leto pripeti, n. pr. dne 13. junija 1878, 28. oktobra 1879, 9. maja 1889.

(Sveto pismo) je prestavljeno bajè v 239 jezikov. Najnovejšo prestavo v jezik šitovski v Srednji Afriki oskrbel je črnc, ki je študiral v Ameriki in tam postal duhovnik.

(Ljudstvene knjizice) ustanovil je grof Nikolaj Mavro Esterházy v trinajstih farah svojega patronata; knjige so vse duha katoliškega, lepo vezane, med njimi največ istih smerah gospodarskega.

(Iz Šostanja) se je v „Deutsche Wacht“ pisalo, da se je tam šola začela dne 2. novembra. Otroci so prišli točno ob polu 9. uri. Toda šolske sobe so bile mrzle, ker krajno-šolska oblast še ni bila oskrbela potrebnega kurila. Zaradi tega so učitelji odposlali mladež domov. List pristavlja, da je to „eklatantno znamenje, kako da vindiški šolski ogledovalci pri nas gospodarijo.“ Koliko je v poročilu resnice, mi ne vémo, to pa znamo, da je 2. dan novembra šole prosti dan, to pa že skozi nekoliko let, in sicer na podlagi odredbe od strani naučnega ministerstva.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto, 28. t. m., svoje III. redno zborovanje v zimskem tečaju 1891/92 s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo revizorjev: a) blagajnice, b) knjižnice. 4. Poročilo

odbora „ad hoc“. 5. „O pomanjklivosti človeških čutil in o manjkajočih čutih človeka“. Fiziološka razprava, čita dr. med. A. Schwab. 6. Slučajnosti. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Lokal: „Steinfelder Bierhalle“. Vstop imajo le redni udje.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) se poroča o sijajnem ustanovnem zborovanju podružnice „Laški trg in okolica“. Dasi se pri tamošnjih razmerah ni smelo misliti na splošno zanimanje, prekosil je vspeh vendar vse nade. Za zborovanje pripravljena dvorana je bila natlačena polna, tako da so pozneje prihajajoči dobili komaj prostora. Zlasti obilno je bilo tudi zanimanje mej kmetiskim ljudstvom, ki je pri tej priliki pokazalo, da je prešinja goreča ljubezen do naroda, ki jo je treba vzbujati na verski podlagi v korist srečni prihodnosti našega ljudstva. — Zborovanje so počastili s svojo navzočnostjo gostje Celjani z izvrstnimi pevci, ki so pri prosti zabavi pomagali domačemu mešanemu zboru popevati krasne pesmice. — Da, dan ustanovitve podružnice je bil za laške Slovence — kakor se nam zagotavlja, — dan veselja, kakor ga že leta ni bilo v onem kraju. Vsakega rodoljuba veseli plodonosni vpliv naše družbe po vseh krajih slovenske domovine.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Tržaška posojilnica in hranilnica.) Iz Trsta smo prejeli nastopno okrožnico: Posojilnice so postale tako važni in koristni zavodi v Slovincih, da bilo od več, ko bi jih hoteli na dolgo in široko priporočati; vsaka zares koristna stvar se sama najbolje priporoča. Leta 1890. poslovalo je 37 slovenskih posojilnic, ki so to leto imele 19.812 udov, 390.680 gld. združnih deležev vplačanih od udov, prometa za 8.828.090 gld., dale posojil v skupnem znesku 4.216.228 gld. in koncem leta obrestovale 3.862.331 gld. tujih hranilnih ulog; prigrisodarile so v kratkem času svojega obstanka rezervne fonde v skupnem znesku 244.875 gld. in v pretečenem letu 1890. čistega dobička 58.123 gld. Gotovo lep uspeh slovenskih posojilnic stoječih in delujočih na trdni podlagi poštenosti, pridnosti in varnosti slovenskega naroda. K temu politično-gospodarskemu uspehu primorski posebno tržaški Slovinci do sedaj nismo skoraj nič pripomogli. Ko so na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem ustanovljali posojilnice, smo v Trstu in sosednih okrajih prepustili naše kredita potrebno ljudstvo tujim zavodom in ne majhnemu številu oderuhov, in mirno gledali, če tudi težko čutili, odvisnost od tujega kapitala, ki se je kakor denar širila mej našim ljudstvom v Trstu in sosednih okrajih. Res je v Trstu kredit razvit in mnogo kreditnih zavodov, a to samo za trgovce in druge premožne stanovce, a nižje ljudstvo v Trstu in kmetovalci v Primorju bili so sedaj v svojo škodo brez prave kreditne organizacije in gledé kredita v jako neugodnih razmerah. In ti nižji stanovi v Trstu in kmetovalci v okolici so večinoma vsi slovenske narodnosti. Radi tega je „Tržaška posojilnica in hranilnica, registrovana za druga z omejenim poročtvom“, katera hoče kredita potrebne nižje stanovce v Trstu in kmetovalce v sosednih okrajih s kreditom podpirati, pri njih varnost širiti, v Trstu gotovo na pravem mestu. Da ta namen doseže, treba je složnega delovanja Slovencev v Trstu in okolici. Brez dvombe, če se naši premožnejši stanovi in naše kredita potrebno ljudstvo, vsak v svojo korist v tržaški posojilnici in hranilnici združijo, bo ona to, kar mora postati, namreč: produktiven denaren zavod, plodonosna podpora našemu ljudstvu, trdnjava naše narodnosti. Udje načelnništva so gg.: V. Matej Živic, civilni inženjer, ravnatelj. Dr. Matej Pretner, odv. kandidat, namestnik ravnatelja. Ivan Abram, trgovec z lesom. Kristijan Dejak, veletrgovec. Fran Dolenc, sodar. Ivan Šabec, veleposestnik. Ivan Valenčič, trgovec. Fran Žitko, posestnik. Nadzorniki: Alojzij Grebene, trgovec. Ivan Mankoč, trgovec z lesom. J. Perhavec, trgovec. Ivan Nabergoj, državni poslanec in posestnik. Oskar Polley, c. kr. obrtni nadzornik. Posojilnica posluje „Via Molin piccolo št. I, 1. nadstropje.

(Prodaja gozdov na Hrvatskem.) Iz Zagreba se poroča: Nadgozdarski urad v Vinkovcih razpisal je v dan 30. decembra gozdno dražbo, na koji se bode prodalo 2431 oral najlepših hrastovih gozdov v bivši Vojni Granici za cenjeno vrednost v svoti 3.342.631 gld.

(Spominska lipa.) Dne 14. t. m. je bil silovit vihar okolu Remšnika na Štajerskem ter prouzročil mnogo škode. Mej drugim je vihar odlomil dva vrha

velikanske lipe, ki je stala med cerkvijo in župniščem ter merila pri tleh 5 metrov v obsegu. Kakor trdijo, bila je lipa stara okolu 700 let ter bržčas vsajena leta 1201, ko je bila ustanovljena župnija sv. Jurija na Remšniku.

(Srečna vas) so gotovo Čašnjice v Ziljski dolini na Koroškem, kjer biva okolu 40 posestnikov. Že 8 let v tej vasi nihče ne pije žganja. V vasi sta dva krčmarja, ki pa točita le vino in tokovec. Ljudje so zdravi in si pomagajo, prej pa so celó žene skrivaj prodajale žito in druge pridelke, da so imele za žganje.

Nove orglje

v uršulinski cerkvi v Ljubljani 1891.

(Konec.)

III. Piščali, intonacija.

A. I. Manual. 11 spremenov.

1. Principal 8' iz čina, v prospektu C 8', ima jako močan, rezoč in pristen principal-glas.

2. Bordun 16', Bass, 3. Bordun 16', Diskant, oba iz lesa, diskantne piščali z dvojnimi labijem in cevko.

Znabiti se bo komu čudno zdelo, da ima ta spremen (kakor tudi Viola major 16' v drugem manualu) dve potezi ali vlaka. Zgodilo se je v ta namen, da se more včasih za krepkeje spremljevanje močnega pevskega zbora privzeti v diskantu 16'-ni glas, ne da bi ga motilo premočno bučanje v basu. Ozir na spremljevanje petja je tudi vzrok, da se je disponiral srednje-krepki Bordun 16' mesto premočnega Principal-a 16'.

4. Gemshorn 8', sedem piščali lesenih, naprej cin. Jako lep, karakterističen spremen.

5. Gamba 8', šest piščali lesenih, naprej cin. Lepo rezoč glas, podoben jezičnikom (Zungenregister).

6. Rohrflöte 8', prva oktava les, naprej cin; cevke so obrnjene na znotraj.

7. Hohlflöte 8', piščali so odprte, 24 lesenih, naprej cin. Različen značaj teh dveh flaut je vsakemu na prvi mah jasen.

8. Octav 4'.

9. Flüt-harmonique 4', skozi cin, od tretjega c naprej so piščali polovico daljše, a prepiskajo (überblasend); to jim da poseben blišč in značaj živosti.

10. Flüt à pavillon 2', piščali so iz čina, skozi tri oktave imajo na vrhu livčke (Trichter.) Značaj spremena kakor Piccolo; krasen učinek.

11. Mixtur, četverna 2²/₃ itd. 216 cinastih piščali. Mixtura je svetla, tudi v najvišjih legah ne preveč vpijoča.

12. Cornett, 2, 4, 5-eren, 5¹/₃, 4' itd., 231 cinastih piščali.

B. II. Manual, 9 spremenov.

13. Geigenprincipal 9', cin, v prospektu C 8'. Ta principal je odmev onega iz I. manuala.

14. Viola major 16', Bass, 15. Viola major 16' Diskant oba odprta, les in cin.

16. Salicional 8', sedem piščali lesenih, naprej cin. Prav nežen, rezoč glas.

17. Lieblichgedeckt 8', prva oktava les, naprej cin. „Lieblichgedeckt“, nomen-omen.

18. Dolce 8', prva oktava les, naprej cin. Dolce, djal bi, je najlepši spremen. Zdi se, da glas ne prihaja iz orgelj, marveč iz nebeskih višav.

19. Oboè 8', jezički in kljukice (Krücken) iz medi, drugo cin; jezički tepeči (aufschlagend). Oboè je v teh orgljah ves drugačen, nego v prejšnjih Goriševih delih; ne misli bi, da pojó jezički. Posebno v gorenjih legah je zadet pravi hobojin značaj.

20. Fugara 4', cin.

21. Flauto dolce 4', iz najfinejšega smrekovega in češnjevca lesa, okrogli labiji.

22. Doublette 2²/₃ in 2', 108 cinastih piščali.

C. III. Manual, 4 spremeni.

23. Viola d'amore 8', sedem piščali lesenih, druge cinaste. Ta spremen je čisto nov, ameriški nekteri ga imenujejo tudi Bell'Gamba in to ime tudi zasluži po vsi pravici.

24. Zartflöte 8', močno tako tvorjena ko št. 21.

25. Unda maris 8', cin, nekoliko tresajev viši vglášena (freischwebende Harmonie;) še št. 23 nastane čudovito lep glas, sličen godbenemu kvartetu (Streichquartett.) Treba ga je le slišati, popisati se ne dá. — Združiti se da pa ta spremen tudi z drugimi svojimi sosedi, s sličnim učinkom.

26. Aeoline 4', cin.

D. Pedal, 27 tipk in glasov, 6 spremenov.

27. Untersatz 32', prav za prav pokrit 16' iz lesa; dodeli pedalu jako veličasten in plemenit učinek, dokaj lepši nego mnogorabljen kvinta 10²/₃

28. Principalbass 16', odprt; zelo krepak.

29. Subbass 16'.

30. Posanè 16', jeziki in kljukice iz medi podstavki in zvočila (Stiefel- und Schallkörper) iz lesa, natorne 16' dolžine. Pozavna ima prav dober značaj, ni preglasna.

31. Viola major 16', povzeta iz II. manuala, je izvrsten pedalni spremen za spremljevanje nežnih glasov II. III. manuala. Ima pa svoje lastne ventile. toraj se igra popolnoma neodvisno od II. manuala.

32. Octav Bass 8', les.
33. Violoncello 8', les.

E. Postranski vlaki.

34. Manualkoppel, II. manual k I.
35. Manualkoppel, III. manual k I.
36. Pedalkoppel I. manual k pedalu.
37. Pedalkoppel II. manual k pedalu.
38. Poziv mehaču (Kalkantenruf).

Manualni sklepi so prevmatični, t. j. z vlakom (Registerzug) odprem samo ventil v mali mešiček, ki ga v istem trenutku napolni in dvigna sapa iz velikega meha; mešiček pa s tem, da se dvigne, potegne manualni sklep ali pa odpre sapnik (Windlade) k dotičnim spremenom.

F. Zbiralniki, (Collectivtritte.)

- (a) Tutti, vsi spremeni se sklepi vred (pnevmatično).
(b) Fortissimo, k I. manualu in pedalu (pnevmatično).
(c) Forte, k I. manualu in pedalu.
(d) Fortissimo, k II. manualu in pedalu (pnevmatično).
(e) Forte, k II. manualu in pedalu.
(f) Rollschweller, vreteno za crescendo in decrescendo za II. manual, potegne pa tudi primerne spremene v pedalu. Rabi se z levo nogo, pa tudi z roko, ker je zanj na strani prirejena ročica (Kurbel). Na levi strani vrh vlakov je okrogla bela plošča, na kateri kazalec natančno naznanja, kateri spremeni so že potegnuti.

Piščali se vglasujejo s zavrtki v prerezah (Rollstimm Schlitzen.) Vseh piščali je

1366 cinastih
436 lesenih
14 glubih v prospektu

Skupaj 1816 piščali v 30 pojočih spremeni.

O zbiralnikih še opomnim, da se tako lahko pritiskajo, kakor pedalne tipke, in vendar „Tutti“ potegne v hipu 36 potez, skupaj 15 do 20 kilogramov teže. To stori pnevmatika. — Piščali, tudi pokrite in z ožjo menzuro, odgovarjajo urno in lahko, da je veselje. Menzura je povsod dobro zadeta; sploh orgljam ne manjka najožjih, pa tudi ne obširnih menzur; odtod lepo orgljanje, ne da bi prevladali posamezni spremeni pri pleno-orgljanju. Opomniti mi je še, da III. manual ni priklopljen k drugemu; orgljevci sploh ne delajo tega sklepa, izvzamejši največje orglje. Vendar se dasta II. in III. manual skleniti na I. manualu, ako se namreč potegneta manualna sklepa II. k I. in III. k I. In ker sta si soseda med vlaki, zgodi se to lahko v trenutku.

Po vsem tem moram vestno izreči, da so orglje zgotovljene po dogovorjeni dispoziciji in da je gospod Goršič več storil, nego je obljubil. Mogočen je vtis polnih orgelj, vedno je dostojen, cerkvi primeren, nikdar trivijalen, če tudi potegnem Cornett in Mixturo. Moč za veliki cerkveni prostor s precejšnjo kupolo ravno prava. Bass in Diskant sta v najlepši razmeri. Ravno tako Pedal in Manual. Nežni spremeni očarajo poslušalca z milim svojim značajem. Kolikorkrat potegneš nov spremen, vselej si z nava in prijetno iznenaden.

Srečno čestitam gospodu Goršiču na tem delu. Znano mi je, koliko je bilo dela, koliko skrbi in misli, da se delo srečno zvrši. Čestitam pa tudi č. uršulinskemu samostanu, ki se lahko ponaša, da ima sedaj najboljšo orglje na Kranjskem.

P. Hugolin Sattner.

Raznoterosti.

— Mladiča-duelanta. V Bavjski Bistrici na Ogerskem sta se nedavna dvojevala dva četrtišolca po štirinajst let stara zaradi štirinajstletne hčerke profesorjeve. Pri dvoboju se jima ni sicer nič hudega zgodilo, a bila sto izključena iz šole in ž njima vred še nekaj drugih jima „sekundantov“. Pač pomenljive razmere v sedanjih šolah! Kdo je hujše obsodbe vreden, nesrečna, zapeljana mladina, ali oni, ki jo vzgajajo v brezverskem duhu, iz ka-

terega se poraja med drugim tudi dvojoj. — Mladina seveda mora precej brati „klasike“, seznaniti se z obsegom nenravnih spisov, in moderni vzgojevatelji ménijo, da bo vse to pri mladini ostalo le v teoriji! Mladina se tem potom siloma tira v nesrečo, in ako izvede do skrajnosti posledice modernih nauk, — iztirajo jo isti vzgojevatelji iz šol. Tedaj je namen brezverski vzgoji dosežen: strgali so mladencu iz srca vero, iz roke pa kruh za življenje!

— Očala za konje. Znano je, da je sneg zelo škodljiv očem, ne samo pri ljudeh, tudi pri živalih. Zato so nedavno nekateri moravski kmetje v Brno se pripeljali s konji, katerim so nataknil zeleno očala pred oči. Pa naj svet reče, da ne napredujemo. Morebiti bomo kmalu brali tudi o roko-viceh za konjske — noge!

— Kako so trdosrčneža ozdravili? Ubogi ženi, ki ni mogla plačati stanarine, zarubil je v Parizu hišni gospodar, bogat in skop mož, vse njeno pohišje. Pri prodaji je večinoma tudi gospodar sam vse pokupil. Zvedel je za to tudi neki slikar ter prišel k razprodaji z namenom, da zvoli gospodarja za nos in reši ubogo ženo. Na vrsto pride tudi neka prašna stara podoba. Gospodar vidi, kako jo slikar, ki se pač razume, z veseljem ogleduje, ter si misli na tihem: „Gotovo je veliko vredna; ne boš jo imel po ceni!“ — Slikar dá podobo nazaj ter ponudi zanj 100 frankov. Gospodar. „Jaz dām dvesto!“ — Slikar videč, da ima skopuha na limanici, pravi: „Tristo!“ — Gospodar: „Petsto!“ — Sedaj pa obtihne slikar. Prvič, drugič, tretjič! In podoba je skopuhova. Vesel stopi gospodar k slikarju ter ga vpraša radoveden, koliko je podoba v resnici vredna. Slikar mu pravi: „Ako boste dobili zanj pet frankov, bo veliko!“ — Gospodar se prestraši: „Kako to? Saj ste sami zanj ponudili tristo frankov!“ — „Da, to sem storil,“ — nadaljuje slikar, — „pa samo zato, da bi jo zagodel možu, ki ima 25.000 frankov letnih dohodkov, pa zaradi 100 frankov ubogi ženi prodaje borno pohištvo. Plačajte torej ženi za podobo 500 frankov in žena vam takoj plača zaostale stanarine 100 frankov.“ — Dobro ga je splačal.

— Vsa je ne pogodil. Pek in mesar se srečata. „Halo, prijatelj,“ pravi pek mesarju, „odkod prideš?“ — Mesar: „Iz tvoje prodajalnice, kjer sem kupil hleb kruha.“ — Pek: „Hleb kruha? Kam si ga pa dejal?“ — „V mali žep sem ga vtaknil,“ reče smeje se mesar in gre svojo pot. — Pek se je jezil, ker je vedel, da ga je mesar pičil zavoljo majhnega kruha, ter je sklenil, da se hoče ob priliki znositi nad mesarjem. — Kmalu se zopet srečata mesar in pek. „Odkod prideš?“ vpraša mesar paka. — „Iz tvoje mesnice,“ pravi pek. „Kupil sem telečjo glavo pri tebi.“ — „Kam si jo pa dal?“ vpraša ga mesar. — „Pod svoj klobuk sem jo spravil,“ pravi pek, misleč, dobro sem mu jo zasolil. — Mesar pogleda pekovo glavo, posmeje se pomilovalno in gre dalje, češ, dobro je mislil, a jo je slabo pogodil. Ha, ha!

Telegrami.

Dunaj, 27. novembra. Budgetni odsek avstrijske delegacije je potrdil ves redni in izredni proračun. Vojni minister je izjavil, da se ne upira poduku poljskega jezika v vojaških šolah, a je odločno proti poljskemu učnemu jeziku. Velika je bila napaka, da se je opustilo jožefinščice. Vojna uprava bode stavila skromnejše zahteve za nove vojašnice. V polni seji avstrijske delegacije je Zallinger govoril o papeževem vprašanju, sklicujoč se na zadnje dogodke v Rimu. Ideja papeževe neodvisnosti se ne dá s topovi zatreti in je mednarodno katoliško vprašanje. Suess vpraša, če se Zallingerjeve besede strinjajo s sedanjo mirovno politiko, ker bi evropska vojska koristila le Ameriki v gospodarskem oziru. Po-

ročevalec Windischgrätz v svojem imenu pozdravlja ideje Zallingerjeve, ki se bodo rešile v katoliškem smislu.

Dunaj, 27. novembra. Soproga nadvojvode Henrika, baroninja Waideck, je tudi zbolela za plućnico. Baronica Waideck z usmiljenimi sestrami streže bolnim starišem.

Gradec, 26. novembra. Pri današnji deželnozbornski volitvi v bruskem okraju je bil izvoljen konservativni kandidat Pirchegger z 68 od 121 glasov. V mestni skupini murravske je izvoljen dr. Lind iz Gradca z 207 od 360 glasov.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—244)

Tuji.

25. novembra.

Pri **Maliču**: Haacke iz Lipsije. — Groneman; Orešnik, Kahn, Odendall, Poppelbauer, trgovci, z Dunaja. — Župnek, vladni koncipijent, iz Logateca. — Kotrč s soprogo iz Dun. Novega Mesta. — Dimnitz, zasebnica, z Reke. — Weimer, trgovec, iz Vratislave. — Zeller, trgovec, iz Monakovega. — Telecky, trgovec, iz Prage.

Pri **Storu**: Fraenkel; Bartha, Fischl, trgovca; Zwiibel, Kugel, potovalec, z Dunaja. — Bett, potovalec, in Haim, iz Trsta. — Wallovich, nadzornik; Schwarz, zasebnik, iz Gradca. — Zsakula, zasebnik, iz Budimpešte. — Walzer, trgovec, iz Celja. — Kahn iz Maribora.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur v
	opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celsiusu		mm
26	7. u. zjut.	730.7	7.4	sl. vzh.	dež
	8. u. pop.	730.3	10.4	sl. szapad	dež
	9. u. zveč.	731.1	8.6	sl. jzap.	del. jasno

Srednja temperatura 8.8°, za 6.3° nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. novembra 1891.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld.	443 984.000	(-13.890.000)
Kovinski zaklad	246 941.000	(+ 359.000)	
Listnica	179.989.000	(-12.452.000)	
Lombard	27.917.000	(- 1,28.000)	

Osem odlikovalnih kolajni!

Priznana najboljša

ročne harmonike

dobé se pri

Ivanu N. Trimmel-u

na DUNAJI, VII., Kaiserstrasse 74, postajališče tramwaya, črta proti dvorcu.

(24—19) Največja zaloga

muzikalnega orodja,

zanesljiv izdelek, nizke cene.

Geniki zastoj.

Dunajska borza.

Dné 27. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld.	40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90	05
Zlata renta 4%, davka prosta	107	—
Papirna renta 5%, davka prosta	101	70
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1001	—
Kred tne akcije, 160 gld.	267	25
London, 10 funtov strl.	118	05
Napoleonondor (20 fr.)	9	36
Cesarski cekini	5	60
Nemških mark 100	57	97 1/2

Dné 26. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld.	65 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	35
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	133	75
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	145	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180	50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	20
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100	—
Kreditne srečke, 100 gld.	183	25
St. Genois srečke, 40 gld.	61	—

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld.	50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16	30
Rudolfove srečke, 10 gld.	19	50
Salmove srečke, 40 gld.	59	—
Windischgraezove srečke, 20 gld.	51	75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	143	—
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2745	50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79	—
Papirni rubelj	1	14 1/2
Laških lir 100	45	50

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in padružnice njene.

150.000 goldinarjev

se more dobiti s

promeso iz 1864. l.,

ki velja cela 4 1/2% gld., polovica 2 1/2% gld in 50 kr. kolek.

Žrebanje dné 1. decembra!